

## 2.5. KIPARSTVO

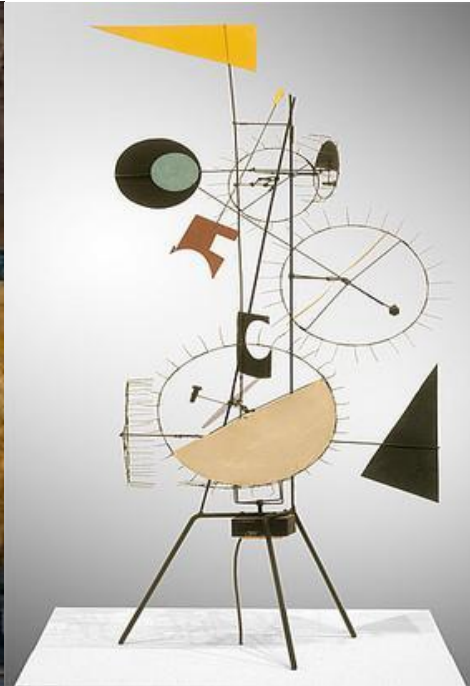
Kiparstvo je umjetnost oblikovanja volumena u prostoru. Ima treću dimenziju – dubinu. Za razliku od slikarstva koje se doživljava vidom, skulptura se doživljava opipom. Slika ima jednu kompoziciju, a skulptura ih ima toliko koliko je kutova gledanja( iz svakog je kuta drugačiji raspored i odnos ). Da bi potpuno doživljali skulpturu ili se mi moramo kretati oko nje ili se ona mora vrtjeti oko svoje osi.

Volumen je osnovno izražajno sredstvo kiparstva. Dva su osnovna područja kiparskog oblikovanja :

- 1) trodimensionalna djela – to je kiparstvo u pravom smislu riječi, 3D skulptura
  - kip – tijelo koje slobodno stoji u prostoru
  - mobil – pokretna puna plastika čija je masa neznatna i može se pomicati



Michelangelo : Pieta – 3d skulptura



mobil

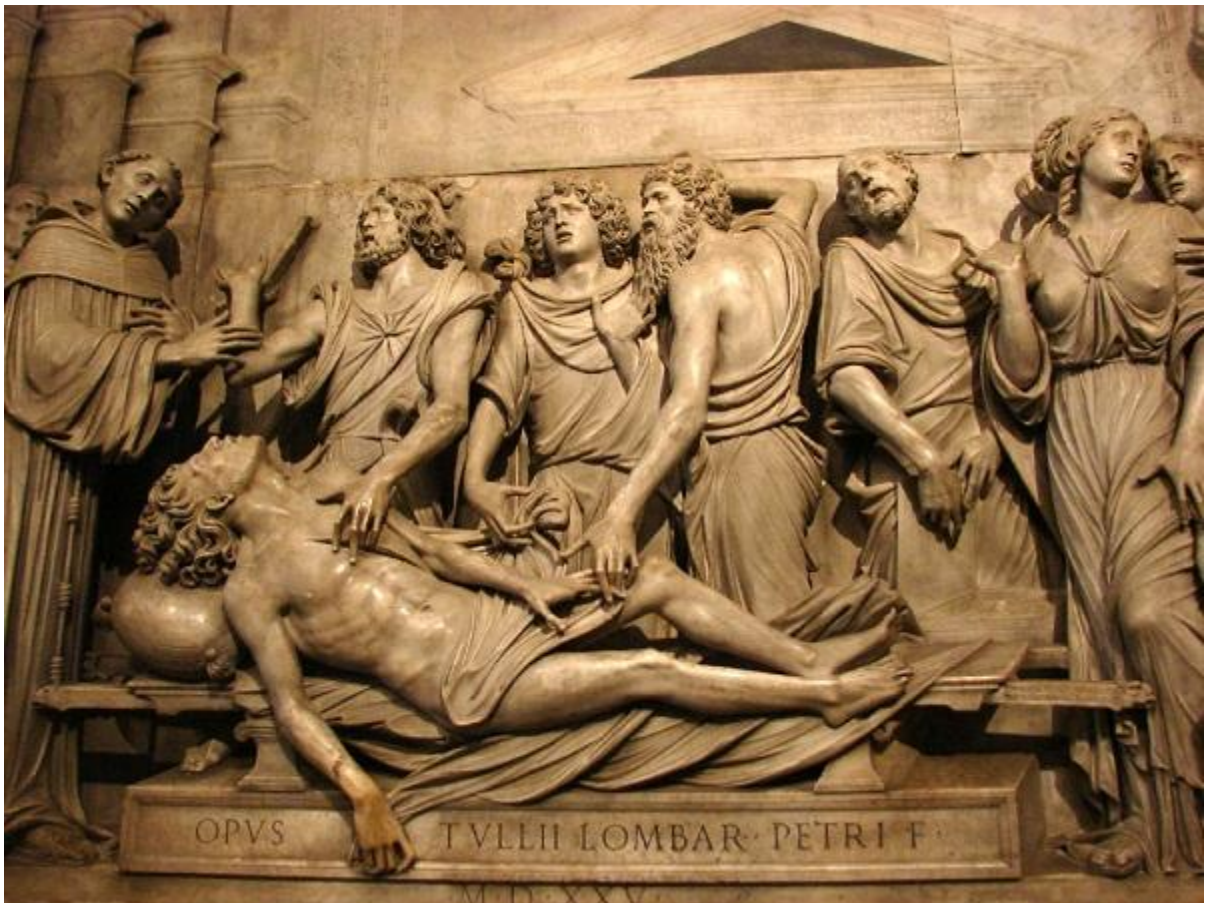
- 2) reljef – također je volumen ali obrađen samo s prednje strane, promatramo ga kao sliku, umjetnost između slikarstva i kiparstva
  - uleknuti – prikaz je udubljen
  - niski ( plitki )- neznatno je izbočen
  - visoki reljef – prilično je odvojen od podloge



uleknuti reljef



plitki reljef



visoki reljef

Teme su u povijesti bile uglavnom čovjek i životinja, a danas razlikujemo dvije osnovne vrste:

1) figurativne

- čovjek
- životinja
- konjanik
- simbol

2) apstraktne

Likovni elementi koji se koriste, osim volumena, su prostor, ploha, linija, boja, površina, element svjetlo – sjena. Volumen – zatvoren i otvoren, prostor – vanjski i unutarnji, ploha – jedinstvena i razlomljena, linija – obrisna, stilizirana, kontinuirana, razlomljena, boja – od boje samog materijala, naknadno obojena, površina – glatka, hrapava, svjetlo – sjena – ovisi o izvoru svjetla i načinu obrade površine.

Kiparske tehnike koje se koriste dijelimo na:

1 ) MODELIRANJE – kipar bezobličnu masu oblikuje rukom, pritiskivanjem, razvlačenjem, dodavanjem ili oduzimanjem, a modelirati se može u glini, papiru, kartonu, limu, staklu

2 ) KLESANJE – iz većeg volumena nekog materijala oblikuje se manja, željena forma, a materijal je drvo, kamen, mramor, gips

Obzirom na način oblikovanja razlikujemo :

- zatvorene oblike
- oblike koji prodiru u prostor
- prožimanje prostora i volumena

ZATVORENI OBLIK



PROŽIMANJE PROSTORA I VOLUMENA





OBLIK KOJI ULAZI U PROSTOR

Kiparska djela mogu biti:

1 ) samostalna – javni spomenici, pogrebne skulpture, fontane i vrtne skulpture

2 ) vezana za arhitekturu

- ravnopravan odnos



- arhitektura prevladava



- skulptura prevladava





3 ) vezane za uporabne predmete

